

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № .....

София, ... 202 ... г.

ДО

**Г-Н ПЛАМЕН НУНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН
РЕД
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

Относно: Постъпили предложения от Върховния комисариат на бежанците на ООН (ВКБООН), Фондацията за достъп до права (ФАР) и Асоциацията на колекторските агенции в България (АКАБГ) по законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, № 002-01-73, внесен в Народното събрание на 29.12.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НУНЕВ,

Представям на Вашето внимание становище на Министерството на финансите по постъпили предложения от ВКБООН, ФАР и АКАБГ по законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, № 002-01-73, внесен в Народното събрание на 29.12.2020 г.:

1. Предложения на ВКБООН, вх. № КС-138-00-1 от 22.01.2021 г. и ФАР, вх. № ПГ-133-00-3 от 26.01.2021 г.

Министерството на финансите подкрепя необходимостта от промени, които да гарантират, че лицата, търсещи международна закрила, не са лишени от ефективен достъп до банкова сметка за основни операции по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС). Считаме, че подробно изложените в предложенията на ВКБООН и ФАР съображения, свързани с изискванията на Директива 2014/92/ЕС¹, Директива 2015/849/ЕС² и

¹ Директива 2014/92/ЕС

² Директива 2015/849/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията

пояснени в Становището на Европейския банков орган³, са основателни и повдигнатите въпроси следва да намерят адекватно законодателно решение.

Конкретното предложение за признаването на регистрационната карта по чл. 40, ал. 1, т. 1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) за официален документ за самоличност на чужденците по чл. 41, ал. 1 от ЗУБ и преценката доколко този документ изпълнява изискванията за верификация съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 са извън функционалната компетентност на министъра на финансите и следва да бъдат консултирани с органите, на които е възложен контрола по изпълнението на ЗМИП, ЗУБ и свързаните закони.

2. Предложение на АКАБГ, вх. № ПГ-128-00-17 от 26.01.2021 г.

Съгласно член 2, параграф 1, т. 2 от Директива 2015/849/ЕС, финансовите институции попадат в обхвата на лицата, които са задължени да прилагат мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Член 3, т. 2 от Директива 2015/849/ЕС дефинира понятието „финансова институция“ за целите на директивата, като б. „а“ от дефиницията препраща към дейностите, изброени в точки 2—12, 14 и 15 от Приложение I към Директива 2013/36/ЕС⁴. Действително, както е посочено в писмото на АКАБГ, придобиването на вземания по кредити не е включено изрично в списъка с тези дейности. Съгласно член 3, т. 2, б. „а“ от Директива 2015/849/ЕС, във връзка с т. 2 от Приложение I към Директива 2013/36/ЕС, в кръга на финансовите институции, които са задължени лица по член 2 от Директива 2015/849/ЕС, са включени лицата, които извършват *„Кредитиране, включително: потребителски кредити, договори за кредит, свързани с недвижимо имущество, факторинг със или без право на обратен иск, финансиране на търговски трансакции (включително форфетирание)“*.

В съответствие с член 2, параграф 1, т. 2 от Директива 2015/849/ЕС, чл. 4, т. 3 от ЗМИП включва в кръга на задължените лица финансовите институции по смисъла на Закона за кредитните институции (ЗКИ). Съгласно чл. 3 от ЗКИ:

„Чл. 3 (1) Финансова институция е лице, различно от кредитна институция и инвестиционен посредник, чиято основна дейност е извършване на една или повече от дейностите:

---

³ Становище на Европейския банков орган относно прилагането на мерките за комплексна проверка на клиенти от високорискови трети държави, които са търсещи закрила

⁴ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО

1. по чл. 2, ал. 2, т. 1, 2, 6 - 13;

2. придобиване на участия в кредитна институция или в друга финансова институция;

3. отпускане на кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства.

(2) Финансова институция е и финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, платежна институция и управляващо дружество. Не е финансова институция застрахователният холдинг и застрахователният холдинг със смесена дейност. “

Дейностите по т. 2 от Приложение I към Директива 2013/36/ЕС във връзка с дефиницията на „финансова институция“ са включени в чл. 3, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 2, ал. 2, т. 12 и чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗКИ. За разлика от т. 2 от списъка с дейности по посоченото приложение, наред с дейностите по предоставяне на кредити и финансиране на търговски трансакции, чл. 2, ал. 2, т. 12 от ЗКИ обхваща и дейностите, които водят до придобиване на качеството кредитор в резултат на придобиване на вземания по кредити (най-често необслужвани кредити).

В Европейското законодателство и националните практики по прилагането в различните държави членки не е налице пълно съответствие и яснота относно обхвата на дейностите по т. 2 от Приложение I към Директива 2013/36/ЕС. В своя доклад относно т.нар. други финансови посредници и въпроси на регулаторния периметър от 2017 г., в групата на небанковите предприятия, които извършват дейности по кредитиране, Европейският банков орган не включва покупката на вземания по кредити. Съответно факторингът се дефинира не като придобиване на вземания по кредити от банки или небанкови финансови институции, а като метод на финансиране, при който факторинговото дружество плаща на клиент (обикновено компания, която има вземания по търговски сделки) стойността на вземанията, намалена с отстъпка за комисионни и такси. С оглед постигане на по-голяма яснота и сигурност относно съответствието на националните разпоредби с европейското законодателство, Министерство на финансите отправи запитване до Европейската комисия за обхвата на дейностите по т. 2 от Приложение I към Директива 2013/36/ЕС, отговорът по което ще бъде взет предвид при следващи законодателни изменения.

В писмото на АКАБГ се посочва, че в публикуваното резюме на Националната оценка на риска, Рисковите събития за изпиране на пари и финансиране на тероризъм към нея и Обобщена матрица на рисковите събития,

публикувани на интернет страницата на Държавна Агенция „Национална сигурност“, няма идентифицирани потенциални рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързани с дейността по придобиване на вземания по кредити. Тази констатация следва да бъде консултирана с дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

На основание на гореизложеното считаме, че на този етап лицата, които извършват дейност по чл. 2, т. 12 от ЗКИ не следва да бъдат изключвани от кръга на задължените лица по чл. 4, т. 3 от ЗМИП. Независимо от това, с оглед целите на законопроекта за изменение и допълнение на ЗМИП, а именно – намаляване на административната тежест и повишаване на ефективността на контрола по изпълнение на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, повдигнатите от АКАБГ проблеми следва да се обсъдят, като се вземат предвид естеството и степента на потенциалната заплаха от изпиране на пари и финансиране на тероризма според резултатите от Националната оценка на риска и административната тежест за бизнеса и длъжниците. С цел намаляване на административната тежест при установен нисък или никакъв риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма, възможни решения, които могат да се обсъдят, са:

- освобождаване от прилагане на мерките по чл. 3, т. 1-6 от ЗМИП при осъществяване на дейности по събиране на вземанията по кредити, когато плащанията се извършват по сметка на съдебен изпълнител в рамките на производство по принудително изпълнение или чрез превод по платежна сметка;
- въвеждането на праг на значимост на вземанията към индивидуални длъжници, под който не е необходимо прилагането на всички или някои от мерките по чл. 3, т. 1-6 от ЗМИП.

Доколкото контролът по изпълнението на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от страна на задължените лица и в частност от лицата по чл. 4, т. 3 от ЗМИП е възложен на контролните органи по чл. 108, ал. 2 от ЗМИП, предложението на АКАБГ следва да се обсъди с дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция "Национална сигурност".

МИНИСТЪР:

КИРИЛ АНАНИЕВ